

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಉತ್ತರಕಾಂಡೇ

॥ ದ್ವಾವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕನ್

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

॥ ದ್ವಾವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಯಮರಾವಣಯೋರ್ಯುದ್ಧಂ ಯಮೇನ ರಾವಣವಧಾರ್ಥಮುತ್ಥಾಪಿತಸ್ಯ
ಕಾಲದಂಡಸ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಣ ಆಜ್ಞಯಾ ನಿವರ್ತನಂ ವಿಜಯಿನೋ ರಾವಣಸ್ಯ
ಯಮಲೋಕಾತ್ ಪ್ರಸ್ಥಾನಂ ಚ

ಸ ತಸ್ಯ ತು ಮಹಾನಾದಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ವೈವಸ್ವತಃ ಪ್ರಭುಃ |
ಶತ್ರುಂ ವಿಜಯಿನಂ ಮೇನೇ ಸ್ವಬಲಸ್ಯ ಚ ಸಂಕ್ಷಯಂ || 7.22.1 ||

ಸ ಹಿ ಯೋಧಾನ್ ಹತಾನ್ ಮತ್ವಾ ಕ್ರೋಧಸಂರಕ್ತಲೋಚನಃ |
ಅಬ್ರವೀತ್ ತ್ವರಿತಃ ಸೂತಂ ರಥೋ ಮೇ ಉಪನೀಯತಾಂ || 7.22.2 ||

ತಸ್ಯ ಸೂತಸ್ತದಾ ದಿವ್ಯಮುಪಸ್ಥಾಪ್ಯ ಮಹಾರಥಂ |
ಸ್ಥಿತಃ ಸ ಚ ಮಹಾತೇಜಾ ಅಧ್ಯಾರೋಹತ ತಂ ರಥಂ || 7.22.3 ||

ಪ್ರಾಸಮುದ್ಗರಹಸ್ತಶ್ಚ ಮೃತ್ಯುಸ್ತಸ್ಯಾಗ್ರತಃ ಸ್ಥಿತಃ |
ಯೇನ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ಯತೇ ಸರ್ವಂ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಮಿದಮವ್ಯಯಂ || 7.22.4 ||

ಕಾಲದಂಡಸ್ತು ಪಾರ್ಶ್ವಸ್ಥೋ ಮೂರ್ತಿಮಾನಸ್ಯ ಚಾಭವತ್ |
ಯಮಪ್ರಹರಣಂ ದಿವ್ಯಂ ತೇಜಸಾ ಜ್ವಲದಗ್ನಿವತ್ || 7.22.5 ||

ತಸ್ಯ ಪಾರ್ಶ್ವೇಷು ನಿಚ್ಛಿದ್ರಾಃ ಕಾಲಪಾಶಾಃ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಾಃ |
ಪಾವಕಸ್ಪರ್ಶಸಂಕಾಶಃ ಸ್ಥಿತೋ ಮೂರ್ತಶ್ಚ ಮುದ್ಗರಃ || 7.22.6 ||

ತತೋ ಲೋಕತ್ರಯಂ ಕ್ಷುಬ್ಧಮಕಂಪಂತ ದಿವೌಕಸಃ |
ಕಾಲಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತಥಾ ಕೃದ್ಧಂ ಸರ್ವಲೋಕಭಯಾವಹಂ || 7.22.7 ||

ತತಸ್ತ್ವಚೋದಯತ್ ಸೂತಸ್ತಾನಶ್ವಾನ್ ರುಚಿರಪ್ರಭಾನ್ |
ಪ್ರಯಯೌ ಭೀಮಸನ್ನಾದೋ ಯತ್ರ ರಕ್ಷಃಪತಿಃ ಸ್ಥಿತಃ || 7.22.8 ||

ಮುಹೂರ್ತೇನ ಯಮಂ ತೇ ತು ಹಯಾ ಹರಿಹಯೋಪಮಾಃ |
ಪ್ರಾಪಯನ್ ಮನಸಸ್ತುಲ್ಯಾ ಯತ್ರ ತತ್ ಪ್ರಸ್ತುತಂ ರಣಂ || 7.22.9 ||

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತಥೈವ ವಿಕೃತಂ ರಥಂ ಮೃತ್ಯುಸಮನ್ವಿತಂ |
ಸಚಿವಾ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಸ್ಯ ಸಹಸಾ ವಿಪ್ರದುದ್ರುವುಃ || 7.22.10 ||

ಲಘುಸತ್ತ್ವತಯಾ ತೇ ಹಿ ನಷ್ಟಸಂಜ್ಞಾ ಭಯಾದ್ವಿತಾಃ |
ನೇಹ ಯೋದ್ಧಂ ಸಮರ್ಥಾಃ ಸ್ಮ ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಪ್ರಯಯುರ್ವಿಶಃ || 7.22.11 ||

ಸ ತು ತಂ ತಾದೃಶಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಥಂ ಲೋಕಭಯಾವಹಂ |
ನಾಕ್ಷುಭ್ಯತ ದಶಗ್ರೀವೋ ನ ಚಾಪಿ ಭಯಮಾವಿಶತ್ || 7.22.12 ||

ಸ ತು ರಾವಣಮಾಸಾದ್ಯ ವ್ಯಸೃಜಚ್ಛಕ್ತಿತೋಮರಾನ್ |
ಯಮೋ ಮರ್ಮಾಣಿ ಸಂಕ್ರುದ್ಧೋ ರಾವಣಸ್ಯ ನೃಕೃಂತತ || 7.22.13 ||

ರಾವಣಸ್ತು ತತಃ ಸ್ವಸ್ಥಃ ಶರವರ್ಷಂ ಮುಮೋಚ ಹ |
ತಸ್ಮಿನ್ ವೈವಸ್ವತರಥೇ ತೋಯವರ್ಷಮಿವಾಂಬುದಃ || 7.22.14 ||

ತತೋ ಮಹಾಶಕ್ತಿಶತ್ರುಃ ಪಾತ್ಯಮಾನೈರ್ಮಹೋರಸಿ |
ನಾಶಕ್ನೋತ್ ಪ್ರತಿಕರ್ತುಂ ಸ ರಾಕ್ಷಸಃ ಶಲ್ಯಪೀಡಿತಃ || 7.22.15 ||

ಏವಂ ನಾನಾಪ್ರಹರಣೈರ್ಯಮೇನಾಮಿತ್ರಕರ್ಷಿಣಾ |
ಸಪ್ತರಾತ್ರಂ ಕೃತಃ ಸಂಖ್ಯೇ ವಿಸಂಜ್ಞೋ ವಿಮುಖೋ ರಿಪುಃ || 7.22.16 ||

ತದಾಽಽಸೀತ್ ತುಮುಲಂ ಯುದ್ಧಂ ಯಮರಾಕ್ಷಸಯೋರ್ಧ್ವಯೋಃ |
ಜಯಮಾಕಾಂಕ್ಷತೋರ್ವೀರ ಸಮರೇಷ್ಟನಿವರ್ತಿನೋಃ || 7.22.17 ||

ತತೋ ದೇವಾಃ ಸಗಂಧರ್ವಾಃ ಸಿದ್ಧಾಶ್ಚ ಪರಮರ್ಷಯಃ |
ಪ್ರಜಾಪತಿಂ ಪುರಸ್ಕೃತ್ಯ ಸಮೇತಾಸ್ತದ್ರಣಾಜಿರೇ || 7.22.18 ||

ಸಂವರ್ತ ಇವ ಲೋಕಾನಾಂ ಯುಧ್ಯತೋರಭವತ್ ತದಾ |
ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಚ ಮುಖ್ಯಸ್ಯ ಪ್ರೇತಾನಾಮೀಶ್ವರಸ್ಯ ಚ || 7.22.19 ||

ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರೋಽಪಿ ವಿಸ್ಥಾರ್ಯ ಚಾಪಮಿಂದ್ರಾಶನಿಪ್ರಭಂ |
ನಿರಂತರಮಿವಾಕಾಶಂ ಕುರ್ವನ್ ಬಾಣಾಂಸ್ತತೋಽಸೃಜತ್ || 7.22.20 ||

ಮೃತ್ಯುಂ ಚತುರ್ಭಿರ್ವಿಶಿಖೈಃ ಸೂತಂ ಸಪ್ತಭಿರಾರ್ದಯತ್ |
ಯಮಂ ಶತಸಹಸ್ರೇಣ ಶೀಘ್ರಂ ಮರ್ಮಸ್ವತಾಡಯತ್ || 7.22.21 ||

ತತಃ ಕ್ರುದ್ಧಸ್ಯ ವದನಾದ್ ಯಮಸ್ಯ ಸಮಜಾಯತ |
ಜ್ವಾಲಾಮಾಲೀ ಸನಿಃಶ್ವಾಸಃ ಸಧೂಮಃ ಕೋಪಪಾವಕಃ || 7.22.22 ||

ತದಾಶ್ಚರ್ಯಮಥೋ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ದೇವದಾನವಸನ್ನಿಧೌ |
ಪ್ರಹರ್ಷಿತೌ ಸುಸಂರಬ್ಧೌ ಮೃತ್ಯುಕಾಲೌ ಬಭೂವತುಃ || 7.22.23 ||

ತತೋ ಮೃತ್ಯುಃ ಕ್ರುದ್ಧತರೋ ವೈವಸ್ವತಮಭಾಷತ |
ಮುಂಚ ಮಾಂ ಸಮರೇ ಯಾವದ್ಧನ್ಮೀಮಂ ಪಾಪರಾಕ್ಷಸಂ || 7.22.24 ||

ನೈಷಾ ರಕ್ಷೋ ಭವೇದದ್ಯ ಮರ್ಯಾದಾ ಹಿ ನಿಸರ್ಗತಃ |
ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಮುಚಿಃ ಶಂಬರಸ್ತಥಾ || 7.22.25 ||

ನಿಸಂದಿಧೂರ್ಮಕೇತುಶ್ಚ ಬಲಿವೈರೋಚನೋಽಪಿ ಚ |
ಶಂಭುದೈತ್ಯೋ ಮಹಾರಾಜೋ ವೃತ್ರೋ ಬಾಣಸ್ತಥೈವ ಚ || 7.22.26 ||

ರಾಜರ್ಷಯಃ ಶಾಸ್ತ್ರವಿದೋ ಗಂಧರ್ವಾಃ ಸಮಹೋರಗಾಃ |
ಋಷಯಃ ಪನ್ನಗಾ ದೈತ್ಯಾ ಯಕ್ಷಾಶ್ಚ ಹೃಪ್ಸರೋಗಣಾಃ || 7.22.27 ||

ಯುಗಾಂತಪರಿವರ್ತೇ ಚ ಪೃಥಿವೀ ಸಮಹಾರ್ಣವಾ |
ಕ್ಷಯಂ ನೀತಾ ಮಹಾರಾಜ ಸಪರ್ವತಸರಿದ್ರುಮಾ || 7.22.28 ||

ಏತೇ ಚಾನ್ಯೇ ಚ ಬಹವೋ ಬಲವಂತೋ ದುರಾಸದಾಃ |
ವಿನಿಪನ್ನಾ ಮಯಾ ದೃಷ್ಟಾಃ ಕಿಮುತಾಯಂ ನಿಶಾಚರಃ || 7.22.29 ||

ಮುಂಚ ಮಾಂ ಸಾಧು ಧರ್ಮಜ್ಞ ಯಾವದೇನಂ ನಿಹನ್ಮ್ಯಹಂ |
ನಹಿ ಕಶ್ಚಿನ್ಮಯಾ ದೃಷ್ಟೋ ಬಲವಾನಪಿ ಜೀವತಿ || 7.22.30 ||

ಬಲಂ ಮಮ ನ ಖಲ್ವೇತನ್ಮರ್ಯಾದೈಷಾ ನಿಸರ್ಗತಃ |
ಸ ದೃಷ್ಟೋ ನ ಮಯಾ ಕಾಲ ಮುಹೂರ್ತಮಪಿ ಜೀವತಿ || 7.22.31 ||

ತಸ್ಯೈವಂ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಧರ್ಮರಾಜಃ ಪ್ರತಾಪವಾನ್ |
ಅಬ್ರವೀತ್ ತತ್ರ ತಂ ಮೃತ್ಯುಂ ತ್ವಂ ತಿಷ್ಠೇನಂ ನಿಹನ್ಮ್ಯಹಂ || 7.22.32 ||

ತತಃ ಸಂರಕ್ತನಯನಃ ಕ್ರುದ್ಧೋ ವೈವಸ್ವತಃ ಪ್ರಭುಃ |
ಕಾಲದಂಡಮಮೋಘಂ ತು ತೋಲಯಾಮಾಸ ಪಾಣಿನಾ || 7.22.33 ||

ಯಸ್ಯ ಪಾರ್ಶ್ವೇಷು ನಿಹಿತಾಃ ಕಾಲಪಾಶಾಃ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಾಃ |
ಪಾವಕಾಶನಿಸಂಕಾಶೋ ಮುದ್ಗರೋ ಮೂರ್ತಿಮಾನ್ ಸ್ಥಿತಃ || 7.22.34 ||

ದರ್ಶನಾದೇವ ಯಃ ಪ್ರಾಣಾನ್ ಪ್ರಾಣಿನಾಮಪಿ ಕರ್ಷತಿ |
ಕಿಂ ಪುನಃ ಸ್ಪೃಶಮಾನಸ್ಯ ಪಾತ್ಯಮಾನಸ್ಯ ವಾ ಪುನಃ || 7.22.35 ||

ಸ ಜ್ವಾಲಾಪರಿವಾರಸ್ತು ನಿರ್ದಹನ್ನಿವ ರಾಕ್ಷಸಂ |
ತೇನ ಸ್ಪೃಷ್ಟೋ ಬಲವತಾ ಮಹಾಪ್ರಹರಣೋಽಸ್ಫುರತ್ || 7.22.36 ||

ತತೋ ವಿದುದ್ರುವಃ ಸರ್ವೇ ತಸ್ಮಾತ್ ತ್ರಸ್ತಾ ರಣಾಜಿರೇ |
ಸುರಾಶ್ಚ ಕ್ಷುಭಿತಾಃ ಸರ್ವೇ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ದಂಡೋದ್ಯತಂ ಯಮಂ || 7.22.37 ||

ತಸ್ಮಿನ್ ಪ್ರಹರ್ತುಕಾಮೇ ತು ಯಮೇ ದಂಡೇನ ರಾವಣಂ |
ಯಮಂ ಪಿತಾಮಹಃ ಸಾಕ್ಷಾದ್ ದರ್ಶಯಿತ್ವೇದಮಬ್ರವೀತ್ || 7.22.38 ||

ವೈವಸ್ವತ ಮಹಾಬಾಹೋ ನ ಖಲ್ವಮಿತವಿಕ್ರಮ |
ನ ಹಂತವ್ಯಸ್ತ್ವಯೈತೇನ ದಂಡೇನೈಷ ನಿಶಾಚರಃ || 7.22.39 ||

ವರಃ ಖಲು ಮಯೈತಸ್ಯೈ ದತ್ತಸ್ತಿದಶಪುಂಗವ |

ಸ ತ್ವಯಾ ನಾನ್ಯತಃ ಕಾರ್ಯೋ ಯನ್ಮಯಾ ವ್ಯಾಹೃತಂ ವಚಃ || 7.22.40 ||

ಯೋ ಹಿ ಮಾಮನ್ಯತಂ ಕುರ್ಯಾದ್ ದೇವೋ ವಾ ಮಾನುಷೋಽಪಿ ವಾ |

ತ್ರಿಲೋಕ್ಯಮನ್ಯತಂ ತೇನ ಕೃತಂ ಸ್ಯಾನ್ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ || 7.22.41 ||

ಕೃದ್ಧೇನ ವಿಪ್ರಮುಕ್ತೋಽಯಂ ನಿರ್ವಿಶೇಷಂ ಪ್ರಿಯಾಪ್ರಿಯೇ |

ಪ್ರಜಾಃ ಸಂಹರತೇ ರೌದ್ರೋ ಲೋಕತ್ರಯಭಯಾವಹಃ || 7.22.42 ||

ಅಮೋಘೋ ಹ್ಯೇಷ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಪ್ರಾಣಿನಾಮಮಿತಪ್ರಭಃ |

ಕಾಲದಂಡೋ ಮಯಾ ಸೃಷ್ಟಃ ಪೂರ್ವಂ ಮೃತ್ಯುಪುರಸ್ಕೃತಃ || 7.22.43 ||

ತನ್ನ ಖಲ್ವೇಷ ತೇ ಸೌಮ್ಯ ಪಾತ್ಯೋ ರಾವಣಮೂರ್ಧನಿ |

ನಹ್ಯಸ್ಮಿನ್ ಪತಿತೇ ಕಶ್ಚಿನ್ಮಹೂರ್ತಮಪಿ ಜೀವತಿ || 7.22.44 ||

ಯದಿ ಹ್ಯಸ್ಮಿನ್ ನಿಪತಿತೇ ನ ಮ್ರಿಯೇತ್ಯೇಷ ರಾಕ್ಷಸಃ |

ಮ್ರಿಯತೇ ವಾ ದಶಗ್ರೀವಸ್ತದಾಪ್ಯುಭಯತೋಽನ್ಯತಂ || 7.22.45 ||

ತನ್ನಿವರ್ತಯ ಲಂಕೇಶಾದ್ ದಂಡಮೇತಂ ಸಮುದ್ಯತಂ |

ಸತ್ಯಂ ಚ ಮಾಂ ಕುರುಷ್ವಾದ್ಯ ಲೋಕಾಂಸ್ತ್ವಂ ಯದ್ಯವೇಕ್ಷಸೇ || 7.22.46 ||

ಏವಮುಕ್ತಸ್ತು ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ಪ್ರತ್ಯುವಾಚ ಯಮಸ್ತದಾ |

ಏಷ ವ್ಯಾವರ್ತಿತೋ ದಂಡಃ ಪ್ರಭವಿಷ್ಣುರ್ಹಿ ನೋ ಭವಾನ್ || 7.22.47 ||

ಕಿಂ ತ್ವಿದಾನೀಂ ಮಯಾ ಶಕ್ಯಂ ಕರ್ತುಂ ರಣಗತೇನ ಹಿ |

ನ ಮಯಾ ಯದ್ಯಯಂ ಶಕ್ಯೋ ಹಂತುಂ ವರಪುರಸ್ಕೃತಃ || 7.22.48 ||

ಏಷ ತಸ್ಮಾತ್ ಪ್ರಣಶ್ಯಾಮಿ ದರ್ಶನಾದಸ್ಯ ರಕ್ಷಸಃ |

ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಸರಥಃ ಸಾಶ್ವಸ್ತತ್ರೈವಾಂತರಧೀಯತ || 7.22.49 ||

ದಶಗ್ರೀವಸ್ತು ತಂ ಜಿತ್ವಾ ನಾಮ ವಿಶ್ರಾವ್ಯ ಚಾತ್ಮನಃ |

ಆರುಹ್ಯ ಪುಷ್ಪಕಂ ಭೂಯೋ ನಿಷ್ಕ್ರಾಂತೋ ಯಮಸಾದನಾತ್ || 7.22.50 ||

ಸ ತು ವೈವಸ್ವತೋ ದೇವೈಃ ಸಹ ಬ್ರಹ್ಮಪುರೋಗಮೈಃ |
ಜಗಾಮ ತ್ರಿದಿವಂ ಹೃಷ್ಟೋ ನಾರದಶ್ಚ ಮಹಾಮುನಿಃ || 7.22.51 ||

|| ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ
ಉತ್ತರಕಾಂಡೇ ದ್ವಾವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ||